

*Door
de ogen van
jongeren*

*Een onderzoek naar voorzieningen
en de openbare ruimte voor jongeren
in de gemeente Baarn*

*“Een echte plek voor
jongeren zou wel heel
leuk zijn.”*

*“Het is heel dorps hier.
Lekker rustig, maar soms
ook een beetje saai.”*

INHOUD

	Van start	2
1.	De achtergrond	4
2.	De aanpak	8
3.	De inzichten	14
	<i>Jongeren aan het woord</i>	28
4.	De conclusies	38
5.	De tips	46
	Tot slot	52

VAN START

Dit is het verhaal over jongeren in Baarn. We gingen in dit onderzoek op zoek naar hun kijk op de gemeente waar zij in opgroeien. Wat vinden jongeren van de openbare ruimte en activiteiten? Hoe kun je hen betrekken bij (het beleid van) de gemeente?

De gemeente Baarn vroeg in het voorjaar 2022 aan Young Inspiratiom om op onderzoek te gaan. Een mooie kans om in Baarn rond te lopen en met jongeren en experts te spreken. In dit boekje doen we verslag van de verhalen die we onderweg verzamelden.

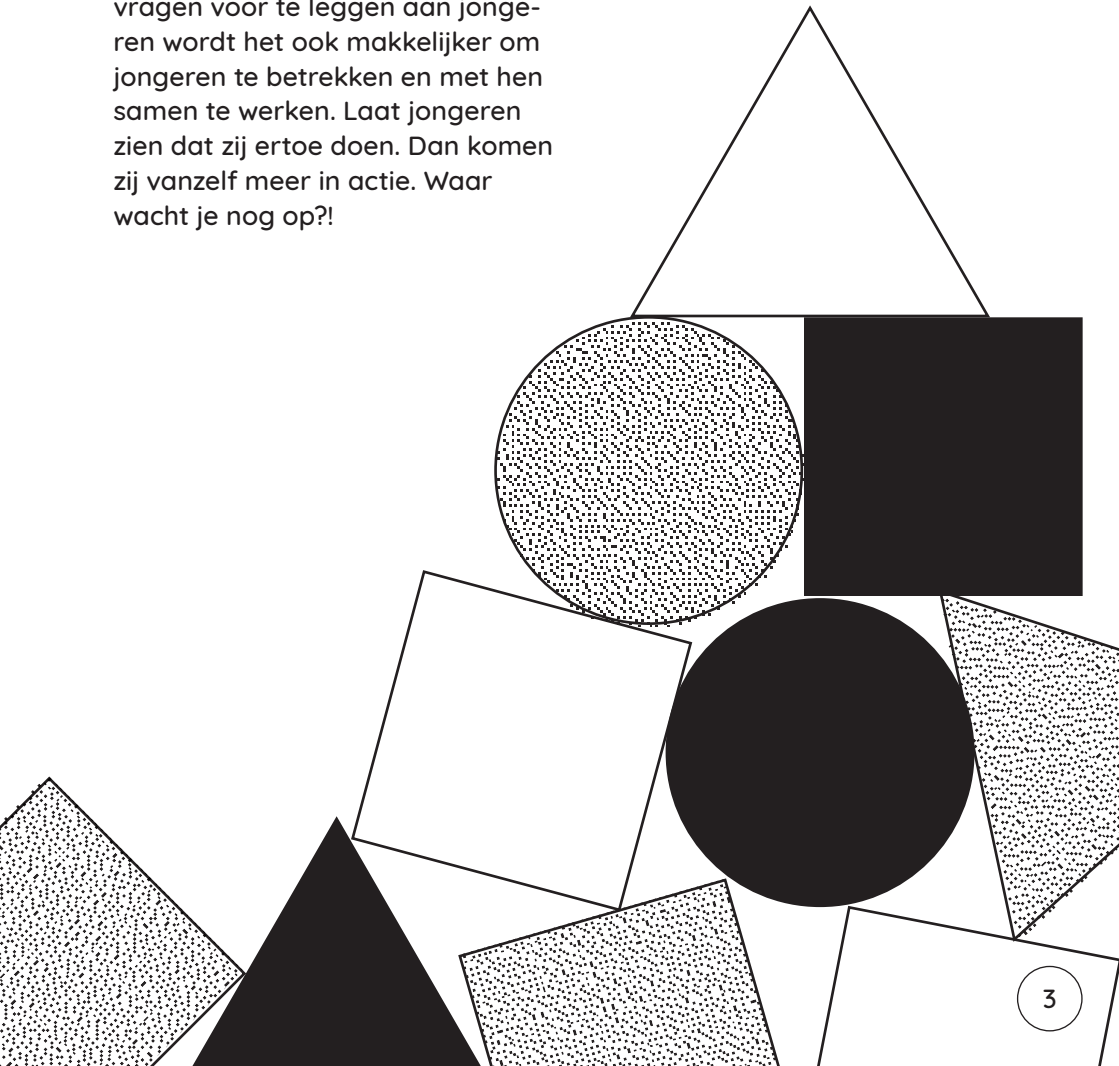
Dit boekje heet Door de ogen van jongeren. Het laat zich makkelijk raden waarom deze naam gekozen is. De gemeente Baarn wil weten wat ze voor jongeren kan doen en organiseren. Zij doet aan jongeren de oproep om met meningen en ideeën te komen, maar ook te kijken hoe je hier samen verder aan kunt werken. De gemeente haalt met dit onderzoek de stem van jongeren op en daagt zich daarmee uit te kijken door de ogen van jongeren.

Jongeren dachten in dit onderzoek volop mee. Velen vonden het leuk om mee te doen en te denken. We lieten jongeren door samen te

werken zien: jouw mening telt! We hebben in dit onderzoek informatie bij jongeren opgehaald maar ook gezien hoe waardevol het is jongeren vaker te betrekken bij beleid en plannen van de gemeente.

We hopen dat de verhalen die je in dit boekje leest, nieuwsgierig maken om meer verhalen bij jongeren uit Baarn op te halen. De verhalen liggen voor het oprapen. Door je meer te laten zien en door vragen voor te leggen aan jongeren wordt het ook makkelijker om jongeren te betrekken en met hen samen te werken. Laat jongeren zien dat zij ertoe doen. Dan komen zij vanzelf meer in actie. Waar wacht je nog op?!

1.
De achtergrond

De charme van een dorp, wonen in een bosrijke omgeving met je vrienden op de hoek en een paleis dichtbij; dat is Baarn! Wat heeft deze gemeente nog meer te bieden? Waar geven jongeren vijf sterren voor? In dit onderzoek leerden we Baarn kennen, door de ogen van jongeren en experts die met jongeren werken. Zij vertelden ons over hun ervaringen en hun kijk op het leven in de gemeente. Wat vinden jongeren van Baarn? Wat zijn in de ogen van jongeren de pluspunten van deze gemeente? Wat zien ze liever anders? Wat doen ze in hun vrije tijd? Waar is onder jongeren behoefte aan? We zochten het uit in dit onderzoek.

HET VERTREKPUNT

Het vertrekpunt van dit onderzoek was helder. We wilden met dit onderzoek onder jongeren in kaart brengen hoe zij voorzieningen en openbare plekken gebruiken en ervaren en waar eventueel aanpassingen nodig zijn. Deze vraag was er niet voor niets. Op 26 januari 2022 is in de gemeenteraad de motie ‘Versnellen onderzoek naar voldoende voorzieningen voor jongeren’ ingediend. Vanuit de gemeenteraad en de wethouder Jeugd was er behoefte aan een onderzoek naar de huidige situatie van jongeren in de openbare ruimte. Een aanleiding voor de motie was dat het aanbod van activiteiten voor jongeren voldoende werd geacht maar dat hiervoor geen onderbouwing is. Dit onderzoek is bedoeld om van jongeren en experts te horen wat zij hiervan vinden. Om duidelijkheid te krijgen in de behoeften van de jongeren in de

openbare ruimte was breed onderzoek nodig onder jongeren en experts die werken met jongeren. In Baarn zijn diverse experts betrokken bij de jeugd, zij zien verschillende groepen jongeren. Het is duidelijk dat er meerdere visies zijn op wat zou passen bij de jongeren in Baarn. Door middel van het onderzoek wil de gemeente zicht krijgen op de behoeften bij jongeren. In de gemeente Baarn wonen anno 2022 bijna 25.000 inwoners. Een kleine 7% van alle inwoners is tussen de 13 en 18 jaar. De gemeente wil de deur voor deze jonge inwoners meer opzetten. Wat vinden zij van de gemeente waar ze opgroeien? Hoe praten ze er met elkaar over? Welke activiteiten of voorzieningen missen ze? Wat zouden jongeren veranderen als ze de baas van de gemeente zouden zijn? Stel dat zij al het geld uit zouden mogen geven, waar gaat dat dan naartoe? Wat is al goed geregeld en wat kan

echt nog beter? Wat als zij sterren mogen geven aan een plek, wat moet er gebeuren om dan 5 sterren van hen te krijgen? We vroegen jongeren tussen de 13 en 18 jaar naar hun behoefte met betrekking tot voorzieningen en openbare plekken die er zijn of die zij missen in Baarn. Wat vinden ze ervan en voldoet de gemeente aan hun wensen?

DE BEDOELING

Met dit onderzoek willen we uitdagen om door de ogen van jongeren te kijken naar de huidige openbare ruimte en de voorzieningen voor jongeren in de gemeente Baarn. We zetten behoeften van jongeren in de schijnwerpers. Er is veel aan gelegen om jongeren te betrekken bij (het beleid van) de gemeente en de gemeentelijke politiek. Het is belangrijk dat je als gemeente weet wat er leeft en speelt bij jongeren. Als je jongeren beter kent kent, kun je namelijk beter rekening houden met wat zij zeggen, vinden, willen en nodig hebben.

Je wilt als gemeente voor jongeren een aansprekende gemeente zijn. Je hebt er als gemeente niets aan als jongeren zich vervelen. Het is de bedoeling dat voorzieningen en activiteiten aansluiten bij jongeren. Daarom is het belangrijk te weten wat er bij jongeren leeft en speelt. De gemeente Baarn wil weten waar de interesses van jongeren liggen,

wat hen bezighoudt en welke ideeën zij hebben voor veranderingen in de openbare ruimte en activiteiten voor jongeren. De input van jongeren kun je goed meenemen in je beleid en je plannen die je natuurlijk ook voor je jongere inwoners maakt.

Hoe beter je weet aan te sluiten bij behoeften van jongeren, hoe minder kans er is dat jongeren zich vervelen en eventueel voor overlast zorgen. De gemeente Baarn gaat de uitdaging aan om aantrekkelijk te zijn voor jongeren. Zij wil de input van jongeren niet links laten liggen, maar serieus nemen.

FRISSE BLIKKEN

De kracht van beleid dat aansluit bij jongeren vertaalt zich eenvoudig in meer tevredenheid bij jongeren. Wie de mening van jongeren serieus neemt, wordt door hen positiever beoordeeld. Jongeren hebben vaak frisse ideeën. Zij zijn experts van het jongerenperspectief en de enigen die echt door de ogen van jongeren kunnen kijken. Simpelweg omdat zij anders kijken dan volwassenen. Door hun eigen bril.

*“Doet mijn mening ertoe.
Dan heb ik wel ideeën.”*

De meeste jongeren zien niet goed hoe zij invloed kunnen hebben

op beleid en plannen die een gemeente maakt. Bijna alle jongeren hebben wel een mening over activiteiten, voorzieningen, het verkeer, de veiligheid en hebben ideeën over hoe het anders kan. Je moet het hen alleen wel vragen.

Veel jongeren zijn niet bezig met wat een gemeente doet. Een grote groep voelt zich ook niet uitgenodigd en uitgedaagd van zich te laten horen. Interesse in politiek is onder jongeren dan ook lang niet vanzelfsprekend. In de meeste raadsvergaderingen staan jongeren niet vooraan en het aantal jonge leden voor politieke partijen daalt. De meeste jongeren zijn in hun dagelijks leven niet zo bezig met wat de gemeente doet. Daar zijn ze al druk genoeg voor. Er is daarnaast een groep jongeren die het idee heeft dat ze te weinig weet van de vragen die je als gemeente aan hen voorlegt. Ze komen daardoor niet snel in actie, omdat ze denken dat het niet voor hen bedoeld is. En dat terwijl ze de experts zijn! Het lijkt in hun ogen voorbestemd aan een bepaald type jongere: een buurtgenoot mét voldoende kennis en ervaring om mee te kunnen denken.

In dit onderzoek haalden we verhalen bij jongeren op. Welke tips en ideeën hebben jongeren? De gemeente wil inzichten bij jongeren

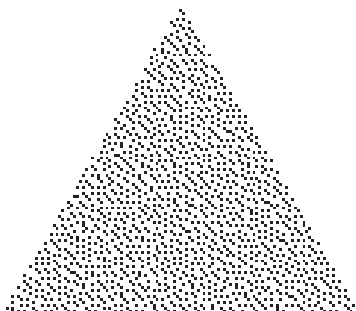
ophalen en hen uitdagen mee te denken over eventuele aanpassingen. Vanuit de inspiratie en ideeën van jongeren wilden we met dit onderzoek zicht krijgen op behoeften bij een brede groep jongeren. We daagden jongeren uit om te vertellen hoe het nu is en om mee te denken over hoe het anders kan.

GOED OM TE WETEN

In dit boekje maken we gebruik van korte verhalen en quotes die zijn geïnspireerd op verhalen van jongeren uit Baarn. Alle namen zijn erbij bedacht. De woorden die we gebruiken komen zo dicht mogelijk in de buurt van hoe jongeren het zelf zeiden. Als we spreken over jongeren, dan spreken we over jongeren tussen de 13 en 18 jaar uit Baarn. We laten je in het volgende deel van dit boekje zien wat de aanpak in dit onderzoek was.

2.
De aanpak

De bedoeling van dit onderzoek was om door de ogen van jongeren en experts te kijken naar het aanbod voor jongeren in de gemeente. We werkten aan een nieuw vertrekpunt voor beleid en plannen voor jongeren. Om energie op te wekken, werkten we samen met jongeren en experts. Door hen te betrekken bij het onderzoek, plugden we onze kijk op het leven van jongeren in de gemeente en een mogelijke aanpak van jongerenparticipatie in de gemeente Baarn AAN.

We spraken in dit onderzoek met jongeren over de omgeving waarin zij opgroeien, waar en hoe zij wonen, over hun idee van veiligheid, de invulling van hun vrije tijd, voorzieningen die zij gebruiken en spraken over hun sociale leven. We vroegen hen ook naar ideeën om hun woonplaats leuker, mooier, veiliger en aantrekkelijker te maken.

Dit onderzoek is geheel kwalitatief en draait om woorden en niet om cijfers. De verhalen van jongeren en experts helpen om hen beter te begrijpen en behoeften en kansen te zien. Jongeren vonden het leuk dat we hen opzochten en dat we

het gesprek aangingen daar waar zij zijn. Zo konden zij ons niet alleen vertellen hoe het zit, maar het ons ook met eigen ogen laten zien. We spraken met jongeren op plekken in de gemeente waar zij te vinden zijn; de skatebaan, de Pekingtuin, de scholen, het Jeugdhonk, rondom het station, de winkelstraat en de jongerenhangplek, het Cruyff Court, de jongerenontmoetingsplek de Bult en natuurlijk op straat.

Om te weten wat jongeren belangrijk vinden kun je het beste door hun ogen kijken naar hoe zij het zien. We vroegen jongeren in deze stap mee te denken. Dit deden we

TIP: Stel jongeren open vragen. ‘Wat als’ of ‘stel je voor dat’ vragen helpen om je gesprek op gang te brengen. Denk bijvoorbeeld aan vragen als: Wat als jij de baas van de gemeente was? Stel je voor dat je over alles kunt meebeslissen, hoe zou dat zijn? Wat vertel je vrienden die Baarn niet kennen, over de gemeente?

door rondvraag te doen en verschillende methoden van onderzoek te gebruiken. De vormen die we kozen zijn aanvullend op elkaar en spreken elk een andere groep jongeren aan. In alle methoden was

het uitgangspunt dat we jongeren niet uitnodigen, maar naar hen toe gaan.

OP 3 MANIEREN

We betrokken jongeren in dit onderzoek op 3 manieren: met straatinterviews, focusgroepen en met de vorm jongeren als onderzoeker.

OVER DE STRAATINTERVIEWS

Om bij een brede groep jongeren op te halen wat er leeft en speelt en wat we daarvan kunnen leren, gingen we de straat op. We gingen naar jongeren toe en verzamelden ideeën. We spraken jongeren daar waar we hen tegenkwamen en maakten een tour door de gemeente. We nodigden jongeren met deze vorm niet uit om met ons in gesprek te gaan op een plek die voor ons uitkwam, maar wij zochten hen op. Zonder afspraak, omdat jongeren in de gemeente toch wel te vinden zijn. Door naar jongeren toe te gaan laat je zien dat je nieuwsgierig bent. Zo kun je op een laagdrempelige manier een brede groep jongeren spreken.

In totaal voerden we 4 dagdelen straatinterviews op verschillende locaties, dagen en tijden om een zo divers mogelijke groep jongeren te betrekken. We vroegen jongeren ook om ons een goed beeld van de gemeente te geven door ons rond te leiden en te laten zien waar zij over vertellen.

OVER DE FOCUSGROEPEN

Om nog meer en andere verhalen bij jongeren op te halen, organiseerden we ook een serie focusgroepen. We deden 3 focusgroepen met totaal 19 jongeren uit Baarn. We zorgden voor diversiteit in leeftijd, gender, woonplek, een verdeling van de scholen en huidig gebruik van de openbare ruimte. We nodigden jongeren persoonlijk en direct uit om mee te doen. Met een deel van de jongeren spraken we van tevoren af. Een ander deel nodigden we ter plekke uit om mee te doen. Dit kun je zien als een zogenaamde ‘pop-up’ focusgroep. Bij dit type focusgroepen berust het meer op toeval wie je tegenkomt en vraag je jongeren spontaan of ze zin hebben in een goed gesprek. Een van de focusgroepen was op een school, een in het park en een andere in een sportcomplex. Door het op plekken te organiseren die jongeren kennen, verlaagden we de drempel om mee te doen. We vroegen jongeren in de focusgroepen niet alleen wat zij vinden en hoe zij het zien, maar nodigden hen ook uit met ons na te denken over hoe zij het anders zouden doen of willen zien als zij het voor het zeggen hadden. Ook legden we hen de opbrengsten uit de straatinterviews voor.

OVER JONGEREN ALS ONDERZOEKERS

Naast de straatinterviews en de focusgroepen gebruikten we in dit onderzoek de vorm ‘jongeren als onderzoekers’. In deze vorm deden jongeren zelf onderzoek onder leeftijd- en buurtgenoten. We startten met een groep jongeren die we in een eerdere fase in dit onderzoek betrokken hadden en organiseerden met hen een kick-off. We bereidden jongeren voor op het doen van hun onderzoek en gaven hen een praatplaat mee. Op deze plaat staan

vragen die zij kunnen stellen aan andere jongeren en tips om dit te doen. De jongeren kregen allemaal 2 tot 3 weken de tijd voor hun onderzoek. Zij kozen zelf de momenten om op onderzoek te gaan. In een online omgeving deelden de jongeren hun verhalen. Voor vragen en overleg tijdens ons onderzoek gebruikten we WhatsApp. We werkten in dit onderzoek samen met 5 jongerenonderzoekers.

TIP: De jongerenonderzoekers vonden de bovenstaande vorm voor herhaling vatbaar! Het sprak jongeren met wie we samenwerkten aan. De jongeren gaven aan het leuk te vinden om als onderzoeker op pad te mogen en de vrijheid te krijgen voor het doen van deze opdracht. Je kunt het ook een challenge noemen. De jongeren kregen namelijk als richtsnoer voor de opdracht mee om minimaal 10 jongeren te spreken en de praatplaat te gebruiken tijdens het gesprek. De jongeren kregen ook een pen mee. Achterop de (gelamineerde) plaat konden zij aantekeningen maken en deze direct delen met de onderzoekers. Sommigen deden straatinterviews en anderen spraken jongeren op de sportclub of op school. Na afloop kregen alle jongerenonderzoekers een vergoeding als dank voor hun inzet.

“Ik vond het heel leuk om te doen! Ik heb geprobeerd zo min mogelijk woorden in de mond te leggen.”

IN GESPREK MET EXPERTS

In dit onderzoek spraken we niet alleen met jongeren, maar gingen we ook in gesprek met experts in de gemeente die veel met jongeren werken. Met hen hielden we expert-gesprekken.

OVER DE EXPERT-GESPREKKEN

Er zijn meerdere visies op wat zou passen bij de jongeren in Baarn, wat er goed gaat en wat er beter kan. Door middel van gesprekken met experts uit Baarn, wilden we vanuit hun ogen inzicht krijgen in behoeften die zij zien bij verschillende jongeren. Wat ervaren zij in hun werk met jongeren? Wat horen zij van jongeren terug? En wat adviseren zij de gemeente vanuit hun professionele visie om te behouden, te veranderen of aan te passen aan openbare plekken en overige activiteiten in de gemeente Baarn? We spraken met jongerenwerkers, medewerkers in het Jeugdthunk, de wijkagent en de BOA, de brugfunctionaris van het Baarnsch Lyceum en Het Waldheim, Young Kreators en Stichting Helping-Heroes. We interviewden alle experts apart, online of op locatie in Baarn. We hadden ook korte gesprekken met docenten en de conciërge op school.

Na afloop van al het onderzoek brachten we de verhalen van jongeren uit de straatinterviews, de focusgroepen en de inzichten van de jongerenonderzoekers samen met de inzichten van experts die

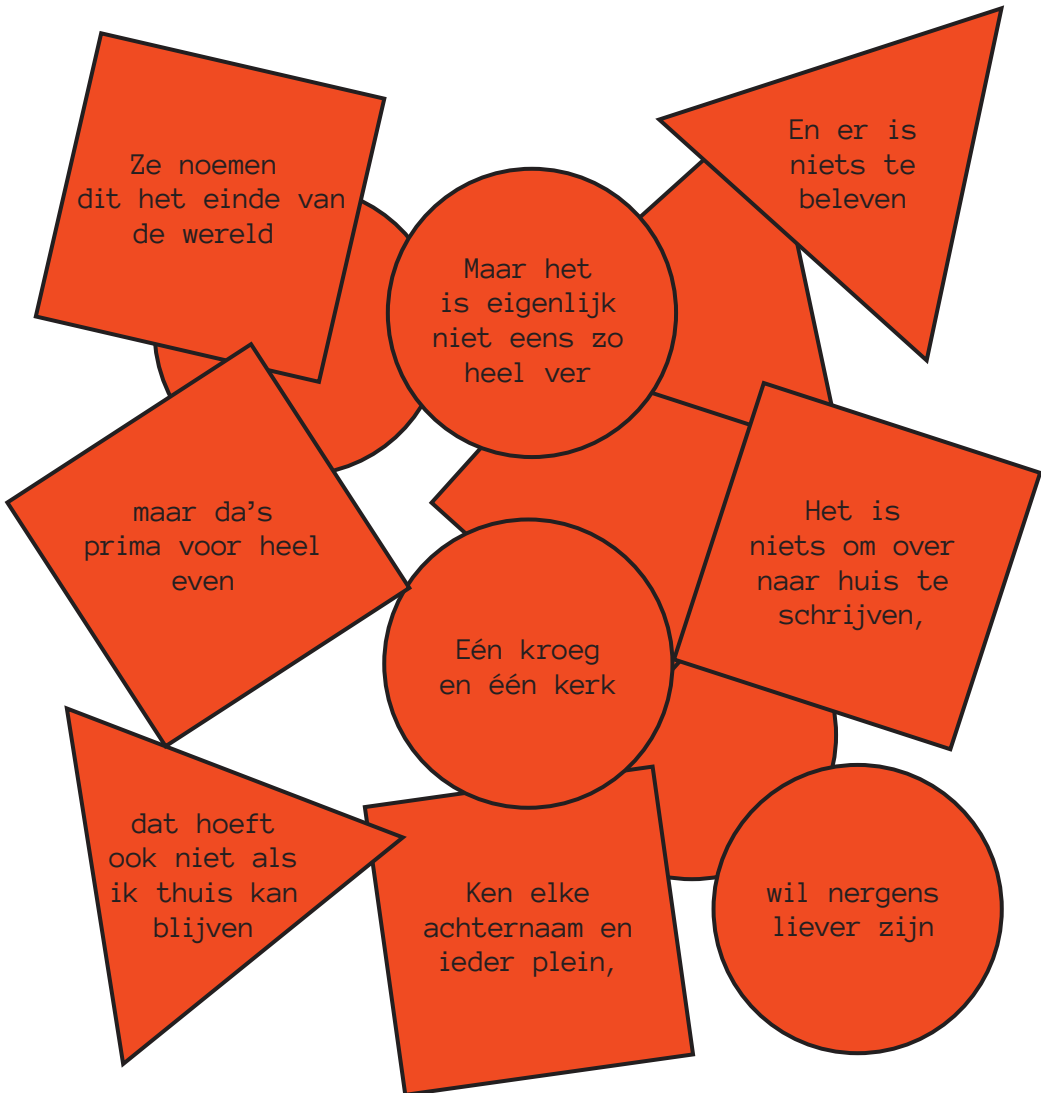
we spraken. Het volgende deel van dit boekje neemt je mee langs de inzichten die we verzamelden.

Wat zie JIJ als je door de ogen van deze jongeren kijkt?

3.
De inzichten

De verhalen van jongeren die we voor dit onderzoek spraken, dagen uit om door hun ogen te kijken. Wat zie je dan? Wat vinden ze belangrijk? Waar kan de gemeente trots op zijn volgens jongeren en wat kun je beter vandaag dan morgen oppakken? Wat doen jongeren als ze klaar zijn met hun les op school? Waar gaan jongeren graag naartoe in het weekend? Met wie gaan ze om? Waar maken jongeren in Baarn zich zorgen over? En welke tips hebben jongeren voor de gemeente?

Het is stil
hier aan de
overkant

Waar je
fiets gewoon
nog open
langs

Maar ik
kom hier
vandaan

De weg
kan blijven
staan

En af en
toe dan kan
de smaak van
de stad me nog
verleiden

Maar vertellen
m'n gedachten dat
ik hier had moeten
blijven,want

Ver weg van
alles daar is
iedereen dicht
bij me

En het
is waar wat
ze zeiden,

het is
stil hier aan
de overkant

't is waar
wat ze zeiden, het
is stil hier aan
de overkant.

Aan de Overkant
Suzan en Freek

EEN DORPS DORP

Als je niet beter zou weten, zou je kunnen denken dat het liedje ‘Aan de overkant’ van Suzan en Freek over het leven in Baarn gaat. In Baarn is op het eerste gezicht niet erg veel te beleven. In de ogen van veel jongeren is dat ‘prima voor heel even’. ‘Er is een kroeg en een kerk’ en ‘af en toe kan de smaak van de stad je verleiden’. Het liedje gaat niet over Baarn. Jongeren die we in dit onderzoek ontmoetten, snappen de vergelijking echter wel.

Eén ding werd in de gesprekken snel duidelijk: jongeren zien Baarn als een écht dorp, dichtbij stadse voorzieningen. Het dorpse karakter zorgt er in de ogen van veel jongeren voor dat het klein en rustig is, met een kerk, lokale winkels, parken en een ons-kent-ons gevoel. Het station is volgens jongeren een pluspunt van Baarn. Zodra het van je ouders mag, kun je met de trein vele kanten op. Hilversum, Amersfoort en Utrecht voelen, als je het jongeren vraagt, redelijk dichtbij. Jongeren omschrijven Baarn als een mooie, rustige en rijke gemeente waar niet heel veel te doen is voor jongeren.

“Het is heel dorps hier. Lekker rustig, maar soms iets te rustig voor jongeren denk ik.”

De meeste jongeren praten vrij positief over het leven in Baarn. Als we vragen naar een cijfer, dan komen de meesten op een voldoende uit. Veel jongeren waarderen het ‘dorpse’ gevoel en vinden de voorzieningen die er zijn goed bij een dorp passen. Ze vinden het leuk dat ze veel buurtgenoten kennen en dat de sfeer over het algemeen genomen erg prettig, veilig en rustig is. Wonen in Baarn is niet heel bijzonder, maar wel ‘gewoon okay’, leggen jongeren in de gesprekken uit. Dat het voor de meesten ‘gewoon okay’ is, betekent niet dat ze geen verbeterpunten hebben. Baarn kan in de ogen van veel jongeren ook heel saai zijn, zeker naarmate je ouder wordt. In hun ogen is Baarn een goede plek voor gezinnen en minder een plek voor jongeren om op te groeien.

“Tot je twaalfde heb je het prima hier. Daarna wordt het echt saai.”

Veel jongeren zeggen het erg fijn te vinden dat veel vrienden dicht in de buurt wonen. Daardoor kunnen ze snel afspreken. Ook komen veel jongeren uit de buurt elkaar tegen op school. Dit wordt gezien als een groot pluspunt van hun leven in Baarn. Er is dan wel weinig te doen, maar je vrienden zijn wel altijd in de buurt, waar je ook woont in Baarn.

“Baarn is alleen leuk als je mensen kent, anders is heb je hier niets te zoeken.”

Veel jongeren die we spraken zijn geboren in Baarn of wonen er al een aantal jaar. Zij hebben vrienden die ze al jaren kennen en waar ze vaak ook mee op de basisschool zaten.

“Ik ben bijna altijd na school met vrienden. Dat spreken we niet eens meer af.”

Veel jongeren zeggen ook vrienden uit Soest te hebben. Het zijn twee dorpen die letterlijk, ook in de ogen van jongeren, naadloos in elkaar overlopen. Voor jongeren is de grens er eigenlijk niet. In Baarn is het wel veiliger en rustiger dan in Soest. Je hebt volgens de doelgroep meer de ruimte en er zijn betere plekken om in de buitenlucht af te spreken. Daarom spreken de meesten liever af in Baarn.

“In Soest is meer gedoe met drugs. Als je daar niks mee hebt, is Baarn beter.”

EEN TWEEDELING

Het valt op dat de jongeren die we spraken heel duidelijk een tweedeling zien in Baarn. Ze vertellen

hier vrij snel over wanneer we hen vragen naar het type jongere dat je in de gemeente kunt tegenkomen. Je hebt het ‘sjieke deel’ en het gewone deel’, vertellen ze. Dit is in hun ogen erg typerend voor deze gemeente. Volgens jongeren zijn er veel gescheiden vriendengroepen in Baarn. Jongeren vertellen niet veel contact te hebben met leerlingen van een andere school. Hoewel de middelbare scholen Het Baarnsch Lyceum en Het Waldheim naast elkaar staan, zeggen leerlingen van beide scholen niet vaak met elkaar om te gaan of ‘dingen’ samen te doen. Jongeren zien een tweedeling en zien verschillen in waar jongeren wonen en wat jongeren in het dagelijks leven doen.

“In Baarn vind je rijke en armere mensen. Er zit weinig tussenin.”

Jongeren zien ook een tweedeling tussen jongeren die zich vaker op straat laten zien en jongeren die dat minder vaak doen. De eerste groep is ook vaker in de avond en in het weekend buiten op straat te vinden. De tweede groep jongeren spreekt vaker thuis af. Dit zijn enerzijds 13- en 14-jarigen die we in dit onderzoek spraken, jongeren die thuis mantelzorgtaken hebben of klusjes doen of zij die graag zeggen te gamen na school. Anderzijds zijn dit jongeren die thuis meer ruimte

hebben. Zij zeggen sneller thuis af te spreken met hun vrienden.

Er is ook een verschil te zien tussen rijke en armere jongeren. Jongeren vertellen dat je jongeren hebt die in 'écht' grote huizen wonen en jongeren die in minder grote huizen wonen. De eerste groep heeft volgens hen meer geld te besteden en kan meer leuke dingen en activiteiten doen. De tweede groep kan hier naar eigen zeggen minder geld aan uitgeven. Alle jongeren vinden het belangrijk dat de gemeente rekening houdt met jongeren die niet veel te besteden hebben. Gratis activiteiten, betaalbare voorzieningen en 'relaxte' plekken voor jongeren in Baarn waar je kunt zijn bij goed én slecht weer, zijn in hun ogen dan ook erg belangrijk.

“Het is makkelijker een huisfeestje te doen als je een tuinhuis hebt.”

DRUKKE AGENDA'S

Het leven van veel jongeren die we spraken is in hun ogen best druk. School, huiswerk, met vrienden zijn, sporten, sociale media, activiteiten bij de kerk of moskee, familie en in sommige gevallen een bijbaan, zorgen voor weinig tijd om even niks te doen. Jongeren zeggen vaak bezig te zijn met van alles en nog wat. School en het maken van huiswerk kosten veel tijd.

Jongeren zeggen na schooltijd het liefst tijd met vrienden door te brengen. Veel jongeren sporten twee keer of meer per week. Een grote groep zit op een sportvereniging, bij scouting of zegt zelf te sporten in een sportschool, te skaten of hard te lopen. Baarn heeft veel sportgelegenheden. Volgens meerdere jongeren zijn de voorzieningen daarvan goed. Jongeren sporten graag samen met hun vrienden. Velen zeggen opgegroeid te zijn met het doen van sport en daar ook nu nog veel tijd aan te besteden.

“De hele zaterdag ben ik op het hockeyveld te vinden. Mijn hele vriendengroep is daar dan ook.”

Jongeren vertellen ook veel tijd met familie door te brengen, op hun telefoon te zitten, te gamen en klussen in huis te (moeten) doen. Meer dan de helft zegt ook een bijbaantje te hebben. Het werk dat jongeren doen varieert van oppaswerk (met name bij meiden) tot het werken in een supermarkt of in de horeca. Een deel verdient geld door 'klusjes' te doen voor familie of vrienden. We spreken ook enkele kleine ondernemers die eigen spullen verkopen om daarmee een zakcentje te verdienen.

“Ik maak armbanden die ik verkoop via Insta. En ik koop kleding bij de kringloop die ik via Vinted voor meer verkoop. Van het geld ga ik uit.”

het Bosbad De Vuursche (als je een kaartje kan betalen), sportverenigingen, de aangewezen hangplekken, de skatebaan, het Cruyff Court en het centrum genoemd. Minder vaak, maar ook genoemd in de gesprekken zijn ‘het BP-veldje’, ‘De Bult’ en ‘De Belt’.

Een klein deel van de jongeren doet ook vrijwilligerswerk. De meesten zeggen dit te doen op de sportvereniging waar zij ook lid zijn.

Jongeren zeggen met vrienden vaak op straat af te spreken. Dan hangen zij naar eigen zeggen ‘ergens’ op straat. Op straat zoek je je vrienden op uit de buurt. Hangen wordt door de ogen van jongeren dan ook vaak gezien als een sociale aangelegenheid. Het is prettig als er plekken zijn waar je ‘vrij’ mag hangen. Volgens jongeren kan dit nu wel en is er genoeg plek, maar hebben zij soms ook last van een slecht imago. Er is een kleine groep jongeren die het ‘verpest’ voor de rest, vertellen jongeren.

TE DOEN IN JE VRIJE TIJD

Jongeren vertellen dat je in Baarn overal jongeren tegen kunt komen. Je vindt op verschillende plekken verschillende groepen. Zo is er een groep jongeren die je vaak bij de sportvelden ziet, een groep die vaak in de Pekingtuin te vinden is, zijn er jongeren die bij het Cruyff Court afspreken, maar ook een groep die je bij de skatebaan of een van de jongerenplekken of het Jeugdthunk vindt. Jongeren hebben in de gemeente hun ‘vaste’ plekken, vertellen ze.

“Soms zit je gewoon in een speeltuintje lekker en word je weggestuurd. Maar we doen toch niks?”

Een plek waar veel jongeren vaak te vinden zijn, is in een park in het centrum, dichtbij de kroegen. De jongeren die we voor dit onderzoek spraken mogen bijna of net naar de kroeg. Anderen mogen dat nog niet maar zijn vaak wel in de buurt te vinden. Als we vragen naar leuke plekken voor jongeren in Baarn dan worden De Eem (in de zomer),

De Pekingtuin wordt door jongeren ook genoemd als plek waar jongeren te vinden zijn. Dit park is vlakbij het centrum en 24/7 open. Deze plek wordt het meest genoemd wanneer we vragen naar plekken waar jeugd te vinden is. Jongeren zeggen wel dat je hier voornamelijk

de overlastgroep vindt, de zogenaamde ‘Pekingtuin-groep’. Een groep jongeren zegt hierdoor juist niet naar deze plek te komen.

“Scheurende brommers in het park, overlast ’s avonds laat, vuurwerk afsteken. Ik ga daar echt niet meer heen hoor.”

De plek schrikt veel jongeren af. Er zijn veel hangjongeren te vinden, vaak in combinatie met alcohol en (soft)drugs. Sommige ouders verbieden hun kinderen om naar de Pekingtuin te gaan. Jongeren zeggen het wel te snappen dat hier rondgehangen wordt. Er is geen andere plek voor deze hangjongeren, leggen ze uit, dus nemen ze het park over. Het nadeel is dat er in het park hierdoor geen plek is voor de ‘rest van de jeugd’ om te blijven hangen.

Ook op het Cruyff Court vind je vaak een groep jongeren. Dit zijn jongeren die voornamelijk willen voetballen en jongeren die liever niet thuis af(kunnen)spreken. Het centrum van Baarn is in de ogen van veel jongeren erg klein en het aanbod van winkels is niet erg aantrekkelijk. Je bent er, op een paar kleine winkels na, snel op uitgekeken. Het centrum is wel een plek waar jongeren graag met elkaar

afspreken. Naar het terras of even winkelen spreekt vooral meiden die we spreken aan. Jongens zeggen minder in het centrum af te spreken en eerder naar het bos, de skatebaan, de Pekingtuin of het Cruyff Court te gaan.

Jongeren vinden het jammer dat er in Baarn weinig plekken zijn om af te spreken en ‘iets’ leuks te doen. In de gesprekken vertelden jongeren dat ze zich ook regelmatig vervelen. Dit was sterker door de invloed van corona. Ze vertelden over deze periode dat ze veel leeftijdsgenoten kenden die zich slecht voelden. Als jongeren de baas zouden zijn van de gemeente zou het organiseren van meer activiteiten een van de eerste dingen zijn om aan te pakken.

“De Starbucks is wel echt ver hier vandaan, dat vind ik wel echt een nadeel. En hier zijn wel echt minder kleedingwinkels dat is wel jammer.”

Een klein deel van de jongeren zegt drank en (soft)drugs te gebruiken of dit te zien bij anderen. Dit gebeurt volgens jongeren ook uit verveling, door de wens je even anders te voelen of door kopieergedrag. Jongeren weten te vertellen dat jongeren in de Pekingtuin, in

het bos ‘achter de scholen’, maar ook thuis en op school gebruiken. Het is onder jeugd geen geheim dat jongeren dit doen en het is niet lastig om aan drank en (soft)drugs te komen. Hoe meer je je verveelt, hoe sneller je ertoe geneigd bent, vertellen jongeren.

Er is onder jongeren met name behoefte aan (betaalbare) horeca, lunchtentjes, koffiezaken en plekken waar je een broodje of een snack kan halen. Een groep jongeren laat ook weten behoefte te hebben aan een plek waar je kunt leren of kunt afspreken met vrienden om je huiswerk te maken. De poffertjeskraam in de Pekingtuin is een populaire plek onder de jongeren. Ze komen hier echter alleen heen voor de poffertjes, niet om samen te komen. Dit heeft met name met de locatie te maken.

“De poffertjeskraam is best leuk. Maar in het park zitten dan weer veel hangjongeren. Daar ga ik niet tussen zitten.”

Als er een onderwerp is dat in de gesprekken terugkeerde, dan was dat uitgaan. PH & Karseboom zijn de uitgaansgelegenheden voor de jeugd. De PH is voor 17-plussers, de Karseboom voor 18-plussers. Bij beide gelegenheden kun je als je

jonger bent, volgens jongeren, ook binnenkomen. Sommigen spreekt het erg aan, anderen vinden het niet zo bijzonder, maar er is weinig keus. Jongeren zien graag meer uitgaansgelegenheden in Baarn. Om uit te gaan, gaan veel jongeren nu naar Soest, Hilversum of Amersfoort, maar wel pas als het van hun ouders mag. Vooral 15- en 16-jarigen zeggen dat er in Baarn niet genoeg te kiezen is.

Veel jongeren, zeker vanaf de bovenbouw, kiezen ervoor om thuis bij mensen af te spreken voor thuisfeestjes. Zeker omdat er in Baarn te weinig te doen is als het aankomt op het uitgaansleven. Sommigen zijn nét te jong om ergens binnen te komen, of het spreekt hen niet aan. Het lijkt jongeren leuk om ook voor de jongere jeugd een vaste avond in de maand te hebben om uit te gaan. Een kroegavond voor jongeren. Dan hoef je niet te hangen of thuis af te spreken, maar kun je ergens heen.

“Ik zou wel uit willen gaan. Lijkt me super gezellig en leuker dan altijd thuis.”

Ook bij 13 en 14-jarigen hoorden we terug dat ze meer uitgaansgelegenheden zouden willen. Niet om zelf direct gebruik van te maken, maar wel om over een jaar of twee zelf naartoe te gaan.

“Het valt me op dat bijna iedereen graag meer uitgaansmogelijkheden wil. Ook mijn zusje van 14 begint er al over.”

In de gesprekken met jongeren komt ook ter sprake dat zij het leuk vinden als er meer activiteiten en evenementen zouden zijn. Volgens hen is er op dit moment echt te weinig te doen voor jongeren. De activiteiten die met de feestdagen worden georganiseerd worden als positief ervaren. De kermis is een evenement waar veel jongeren als kind vaak kwamen, maar wat ze nu niet meer zo leuk vinden. Het is enerzijds duur en anderzijds niet meer zo voor hun leeftijd, zeggen ze. Als we vragen naar ideeën dan noemen jongeren vaak sport- en culturele activiteiten. Ze noemen in de gesprekken voorbeelden als filmavonden voor jongeren in Theater de Speeldoos, een openluchtbioscoop, maar ook een kampvuur voor jongeren in het park of een bandjesavond waar jongeren hun muzikale talent kunnen laten horen. Als er meer activiteiten zouden zijn voor jongeren, zeggen zij eerder in Baarn te blijven.

“Bij Paleis Soestdijk is een hele mooie tuin waar je een concert kan geven. Maar ook in

de Pekingtuin kan het hoor.”

Het valt in de gesprekken op dat jongeren weinig weten te vertellen over het Jeugdhonk en over het jongerenwerk in Baarn. Nationaal Bureau Sport Stimulering (NBSS), gemeente Baarn en SV Baarn hebben speciaal voor jongeren uit Baarn het Jeugdhonk opgezet. In dit Jeugdhonk kun je op verschillende dagen in de week komen. Jongeren kunnen chillen, sporten, muziek luisteren, gamen, darten, tafelvoetballen, feesten, noem maar op. Sinds het begin van het schooljaar 2017/2018 is het Jeugdhonk geopend voor jongeren tussen de 12 en 17 jaar. Naast de activiteiten die het Jeugdhonk aanbiedt, mogen jongeren ook de sportvelden van SV Baarn op. Elke maand organiseert het Jeugdhonk een speciale activiteit. Ook jongeren zelf kunnen met ideeën komen. Hoewel de mogelijkheid er is, kennen veel jongeren het Jeugdhonk niet.

“Volgens mij is dat meer voor jongens. Het is bij de voetbal toch?”

Jongeren die het Jeugdhonk niet goed kennen verwachten er niet snel te komen, maar zijn wel nieuwsgierig naar wat er allemaal te doen is. De meesten geven in het gesprek aan hier graag meer

over te horen. Het idee leeft dat het Jeugdthunk voor jongeren is die hulp nodig hebben of die echt niks te doen hebben.

VEILIGHEID

Op de veiligheid in Baarn hebben jongeren niet veel aan te merken. De meeste jongeren zeggen dat het over het algemeen heel veilig voelt. Wel zijn er plekken waar je liever niet komt als je niet bij de groep hoort die er is. Jongeren noemen dan het bos bij de scholen en de Pekingtuin als voorbeeld.

Over de verkeersveiligheid maken weinig jongeren zich druk. Het is in hun ogen vrij veilig. Er zijn slechts twee plekken die genoemd worden: de kruising Torenlaan/Vonderlaan bij het spoor, vlakbij de twee scholen. Dit is een drukke plek waar veel jongeren fietsen die niet altijd goed opletten. In de gesprekken komt naar voren dat veel jongeren samen fietsen of muziek luisteren en niet altijd oog hebben voor het verkeer.

“Ik fiets met muziek op. Baarn is zo rustig dat dat altijd goed gaat, maar bij het spoor moet ik altijd echt opletten.”

De andere plek die jongeren aan zouden pakken als zij het voor het zeggen zouden hebben, is de

bosweg van Soest naar Baarn. Deze weg kan wat een groep meiden die we spraken in dit onderzoek betreft, meer verlicht worden. Een deel van de meiden die we spraken voelt zich regelmatig onveilig tijdens het fietsen.

“Het is super donker als je daar fietst ‘s nachts. Mijn ouders halen me liever op met de auto, maar dat vind ik niks.”

In sommige gesprekken komt ook het ontbreken van scooterpaden naar voren. De meeste scooters gebruiken het fietspad, wat soms voor onveilige situaties zorgt, vertellen jongeren. Als zij het voor het zeggen hadden, zouden ze scooterpaden aanleggen.

ROL VAN DE GEMEENTE

De gemeente heeft bij de meeste jongeren die we spraken een saai en suf imago. Zij hebben geen goed idee bij dat wat een gemeente kan doen. Velen denken bij de gemeente aan de plek waar regels en wetten worden gemaakt voor inwoners. Jongeren komen er zelf alleen voor praktische zaken, zoals het aanvragen van een nieuw paspoort. Wat de gemeente nog meer voor je kan doen, is voor de meesten onbekend. Ze verwachten wel dat je er meer mee te maken

hebt naarmate je ouder wordt.

“Als ik straks 18 ben zal ik er meer mee bezig gaan. Dan mag ik stemmen.”

Veel jongeren gaven aan dat ze wel vaker met de gemeente willen meedenken. Wanneer we doorpraten met jongeren, vinden ze het wel logisch dat je je mening moet kunnen geven over dingen die voor jou gemaakt of gedaan worden. Dit lijkt nu voorbehouden aan een kleine groep jongeren die het belangrijk vindt van zich te laten horen. De grootste groep heeft het idee dat dit weinig zin heeft. Zij heeft het beeld dat je daarvoor ‘wel wat’ moet weten van de politiek en ‘hoe het allemaal werkt’. Deze jongeren komen daardoor niet snel in actie, omdat ze denken dat het niet voor hen bedoeld is.

TOEKOMST

We vroegen jongeren in dit onderzoek ook naar waar zij zich zorgen over maken. Het valt op dat een groep jongeren zich zorgen maakt over de mentale gezondheid van jongeren. Ze zien veel andere jongeren die niet lekker in hun vel zitten of zich niet goed voelen. Ook waarschuwen jongeren voor het drank- en drugsgebruik dat ze zien onder leeftijdsgenoten. Met name de 15-plussers vertellen dat steeds

meer jongeren ‘gebruiken’. Hoewel het drank- en drugsgebruik nu nog vaak erg onschuldig is, kan dit volgens de jongeren en experts die we spraken wel erger worden.

“Jongeren blowen stiekem in het bos. Of lachgas, doen ze ook. Denk niet dat hun ouders dit weten.”

Jongeren zeggen zich ook zorgen te maken of Baarn in de toekomst nog wel aantrekkelijk voor hen is. Ze zien steeds meer jongeren die zich vervelen en vinden dat er steeds minder te doen is voor jongeren. Ze hopen dat de gemeente niet vergeet om activiteiten en evenementen voor jeugd te organiseren.

“Corona is nu toch wel over. Je verwacht dat de leuke dingen nu wel weer komen.”

Jongeren hopen dat het aanbod van winkels en restaurants (bij voorkeur met een terras) behouden blijft. Er is dan niet heel veel te doen, maar dat wat er wel is moet zo veel mogelijk behouden blijven, vinden jongeren.

In de toekomst zien veel jongeren het wel zitten om in Baarn te wonen. Het lijkt hen een prettige

woonomgeving als zij zelf een gezin hebben. Of dit ook gaat gebeuren hangt af van de plek waar ze werk vinden. Het is ook belangrijk dat er voor hen en voor de jeugd die er dan woont, genoeg te doen is. Jongeren heb je nodig voor een gemeente als Baarn, vinden de jongeren die we spraken. Zo houd je het dorp levendig en gezellig.

“Zonder jongeren is het wel saai hier. Als ik de burgemeester was zou ik sowieso veel leuke dingen organiseren. Straks wonen er geen jongeren meer hier. Een beetje leven in de brouwerij is voor iedereen leuk!”

In het volgende deel geven we jongeren het woord en vertellen zij een verhaal over hun leven in Baarn.

*“Als ik 15 word
vraag ik voor mijn
verjaardag een
elektrische fiets.
Dan race ik zo
naar de stad.”*

“Ik woon met mijn ouders en zusjes in Baarn. Best leuk hoor. Ik speel graag in de tuin met vriendinnetjes. Ik ben 13. Helaas pas 13. Ik houd van hockey, winkelen, leuke dingen doen met vriendinnen en ben gek op mijn hondje Sem. Na school ben ik veel thuis. Wel zoveel mogelijk samen met vriendinnen dan. Soms gaan we lekker shoppen, maar dan ben je in Baarn zo uitgekeken. Ik zou het leuk vinden naar de bios te kunnen, terrasje te doen, lekker koffie te drinken bij de Starbucks of uit te gaan. Dat soort dingen. In Baarn kan dat niet echt. Je hebt wel wat kleine winkeltjes, maar er is niet veel te doen. Dat is best jammer. Soms zou ik willen dat ik in de stad woon.

Ik ga naar het Baarnsch Lyceum en dat vind ik een leuke school. Ik heb veel vriendinnen en na schooltijd blijven we eventjes op school hangen of gaan we naar huis. Vaak zijn mijn ouders niet thuis, dus dan is het lekker rustig thuis. Maar ook wel saai. Ik heb dan nog een grote tuin en een mooie kamer waar we kunnen chillen, maar ja we willen wel eens iets meer.

In het weekend hockey ik en eigenlijk ben ik vaak wel in de kantine te vinden daar. Ik vind het leuk om uit te gaan, maar voor onze leeftijd is er niet echt iets te doen. Dan is de kantine van de club een goede optie. Ik zou wel naar Amersfoort en Hilversum willen, maar dat vinden mijn ouders geen goed idee. Ik moet nog even wachten tot ik 15 ben zeggen ze dan. Als het zover is, vind ik het geen probleem dat er niks in Baarn te doen is. Hilversum en Amersfoort is eigenlijk heel dichtbij. Als ik 15 word, vraag ik voor mijn verjaardag een elektrische fiets. Dan race ik zo naar de stad. Ieder weekend naar de bios, ik kan niet wachten!”

*“Als je mij
zoekt, kun je me
snel vinden. Ik zit of
op school, ik game
op mijn kamer of
ik ben op de
skatebaan.”*

“Ik ben Koen, 15 jaar en woon in een doodnormaal rijtjes-
huis met mijn ouders en 2 broertjes van 3. Toen zij een
baby waren, was het echt druk in huis. Tweelingbroertjes
zijn heel leuk, maar erg druk. Ik heb toen voor een headset
gespaard om rustig te kunnen gamen. Dat doe ik inmiddels
het liefst de hele dag. Ik vind het leuk om in een andere
wereld te komen en heb er ook veel vrienden. Van over de
hele wereld eigenlijk. Ik zou wel meer buiten willen komen,
maar wat is daar dan te doen? Ik heb niet veel vrienden in
Baarn. Alleen van school, maar die jongens zie ik ook alleen
maar op school.

Soms moet ik van mijn ouders echt naar buiten en dan ben
ik op de skatebaan te vinden. Dat is best leuk. En daar zijn
ook normale jongeren te vinden. Die gewoon komen chillen.
Op vrijdag vind ik het leuk daar wat te chillen, zeker als
het mooi weer is. Dan snap ik best dat de buurt daar wat
last van heeft, maar ja iedereen is jong geweest toch? Er is
verder weinig te doen hier in de buurt, dus dan blijven we
maar op deze plek. Ik kwam vroeger ook weleens op het
Cruyff Court, maar daar zie je nu alleen maar tokkies.

Als ik de gemeente was zou ik meer leuke dingen organi-
seren. Bandjes in het park, een openluchtbioscoop of een
kroeg maken voor iedereen onder de 18! Ja, dat is wel een
goed idee, toch? Of wat ik laatst hoorde van iemand uit
Engeland met wie ik game, is dat ze een game challenge
hadden georganiseerd met jongeren uit de buurt daar. Dus
buiten gamen! Dan zie je ineens ook wie er in de gemeente
allemaal nog meer aan het gamen is. Wel leuk ook om
andere jongeren te leren kennen. Misschien is dat nog een
idee?”

*“Ik maak mij
zorgen over de
gezondheid van
jongeren. Er zijn
best veel jongeren
aan de drugs.”*

“Baarn is niet echt een spannende plek om als 17-jarige te wonen. Ik zie veel jongeren die zich heel erg vervelen. Ik heb veel vrienden met wie ik het na school leuk wil hebben. We hangen wat op straat, in het bos, op school, in het centrum en in de Pekingtuin komen we ook wel. Oh ja bij de bp, daar spreken we ook wel eens af met de scooter. Ik zie veel jongeren die drugs gebruiken. Het is allemaal niet erg schokkend hoor. Meer softdrugs en gewoon wat proberen met een jointje. Zelf heb ik er niks mee. Sommige jongeren zijn wel verslaafd. Het is gewoon leuk om te proberen als je je verveelt. Dan heb je wat te doen. Ik maak me daar wel zorgen om. Gezond is het niet.

Jongeren hebben niet veel plekken om heen te gaan. Kijk als we in de Pekingtuin zijn worden we weggestuurd of raar aangekeken. Laatst was er iemand, een oudere man, die helemaal wild ging. Alsof we iets crimineels deden. Maar hè, we zaten daar alleen maar. Maar ik snap het aan de ene kant wel hoor. Wie wil nou 10 hangjongeren die ook naar drugs ruiken? Zou ik ook niet willen als ik die man was. Alleen ja waar moet je dan heen? Je wilt als gemeente toch ook niet dat de jongeren allemaal in een donker bos gaan zitten.

Het zou helpen als we een plek hebben waar we mogen zijn. Zonder dat je weggestuurd wordt. Waar je wat geluid kan maken, mag hangen en niemand dit erg vindt. Ik denk dat we daar dan veel zullen zijn. Misschien is het er nu wel hoor. Maar dan ken ik het niet. Oh en weet je wat ook wel echt een goed idee is? Een sporttuin buiten! Je weet wel zo'n sportpark waar je kunt sporten. Ik denk dat je daar ook veel jongeren mee trekt. Het is ook een stuk gezonder dan drugs.”

*“Poffertjes eten
is zo’n beetje het
spannendste wat je
als jongere kunt
doen in Baarn.”*

“Volgend jaar ga ik eindelijk studeren in Utrecht. En ik word 18. Dan mag je ook zoveel meer doen. Zoveel zin heb ik daarin. Ik heb er jaren naar uitgekeken. Baarn is echt een dorps dorp. Het is schoon en veilig. Klein maar fijn, zeg maar. Maar verder is er niet super veel spannends te doen. Poffertjes eten is zo'n beetje het spannendste wat je kunt doen. Ik ben wel toe aan het stadse leven. Ik denk dat iedereen dat hier wel heeft. Zodra het van je ouders mag ga je toch naar Hilversum, Amersfoort of Utrecht.

Ik kan niet op kamers. Nog niet. Niemand lukt het om iets betaalbaars te vinden. Dus ik blijf wel nog half in Baarn wonen. Maar ik ga na schooltijd wel veel leuke dingen doen in de stad. En ik hoop dat ik logeeraadresjes vind zodat ik na een avondje stappen kan blijven slapen daar. Als ik vriendinnen buiten Baarn vertel dat ik hier woon, zeggen ze dat ik in een gat woon, maar dat valt wel mee. Er is dan wel niks te doen, maar er zijn genoeg parken om te chillen en sportverenigingen zijn ook plekken waar jongeren veel komen. En die zijn er! Een buurtvriendin van mij trouwens, gaat ook naar het Jeugdthunk voor activiteiten. Ook wel tof dat dat er is. Alleen hoorde ik dat laatst pas van haar. Daarvoor wist ik niet dat dat er was. Lijkt mij best leuk als ik dat geweten had toen ik jonger was.

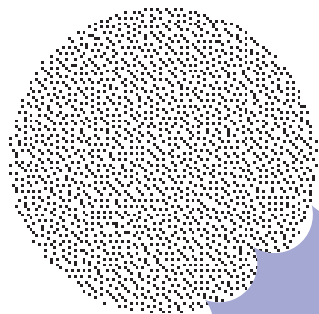
Ik wil echt niet negatief overkomen hoor. Ik woon prachtig hier in het bos. Baarn is echt prima om op te groeien, maar ik denk dat iedereen wel snapt dat je op je eigen achtertuin op een gegeven moment wel uitgekeken bent. Ik denk wel dat je het nog veel beter voor jongeren moet maken. Dan is de kans ook groter dat we hier blijven wonen en terugkomen na onze studie. Ik denk wel dat ik hier weer kom wonen met mijn kinderen. Alleen dan zou ik sneller zeggen dat ze naar Utrecht mogen gaan. Desnoods ga ik gewoon mee, haha.”

*“Er zijn twee
groepen in Baarn,
de rijke en de arme
jongeren.”*

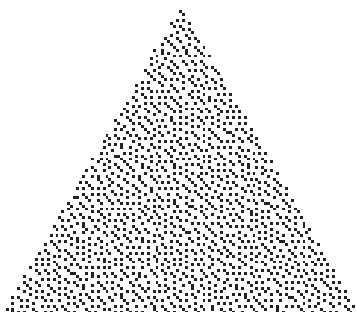
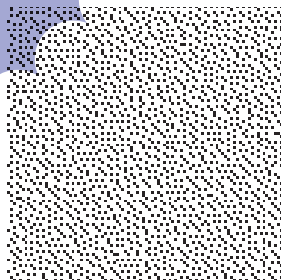
“Ik ben Mo, een gewone jongen van 15 uit Baarn. Ik woon met mijn mama, zus en zusje thuis. Ik zit op Het Waldheim. Ken je dat? Je hebt eigenlijk twee scholen in Baarn en ze staan naast elkaar. Maar ik ken niemand van die andere school, ook al is het zo dichtbij. Je hebt de rijkere en de armere jongeren. Beetje lullig gezegd, maar het is wel zo. Je hebt of geld, of je hebt het niet. Zo simpel als dat. Iets ertussenin is er niet echt voor zover ik weet. Ik zit duidelijk bij de tweede groep en eigenlijk geldt dat voor al mijn vrienden. Mijn vrienden zijn ook mijn klasgenoten. Op het Baarnsch Lyceum zijn net zulke vriendengroepen. Er is geen echte mix denk ik. In ieder geval niet bij mijn vrienden.

Je hebt jongens die het thuis goed hebben en soms zelfs een zwembad en bioscoop thuis hebben om te chillen en een groep jongens die in kleine rijtjeshuizen wonen, zonder zwembad haha. Dan zie ik toch echt wel twee soorten jongeren. Heb je dat niet in iedere gemeente ook? Ik zou als ik de baas van de gemeente was wel willen zorgen voor meer leuke dingen voor jongeren die het wat minder hebben. Voor ons is het ook thuis minder fijn. Een vriend van mij woont met 5 broertjes thuis. Nou daar kunnen we echt niet gaan chillen hoor. Veel te druk!

Als jullie iets leuks organiseren, dan zou ik het gratis maken. Niet dat ik niks kan betalen hoor. Ik heb wel geld, maar ik werk ook 10 uur per week bij de bouwmarkt, in het magazijn. Dat moet ook wel, want zakgeld krijg ik niet echt. Als ik dan wat leuks wil doen, betaal ik het zelf. Soms gaan we in het park hangen en dan kopen we drinken en snoep. Slechte dingen. Waarom is er trouwens geen Lidl in Baarn? Daar is alles een stuk goedkoper.”

4.
De conclusies

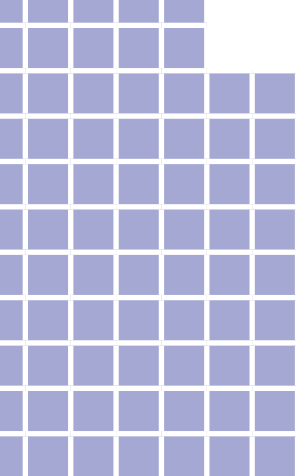

De gemeente Baarn wilde jongeren van 13 tot en met 18 jaar beter leren kennen en weten wat hun behoeften zijn ten aanzien van activiteiten en de inrichting van de openbare ruimte. Samen met jongeren en experts is gekeken naar wat jongeren vinden, willen en belangrijk vinden. Op de vraag wat het allerbelangrijkste is dat de gemeente voor jongeren kan doen, antwoorden jongeren om te investeren in activiteiten en evenementen, buitensport, chillplekken en een jongerencentrum. Ook de veiligheid en behoud van groen kwamen in de gesprekken naar voren. Welke tips geven jongeren aan de gemeente? Wat adviseren zij? Wat kun je na dit onderzoek doen om de volgende stappen te zetten? In dit deel lees je de conclusies en how to's die uit de gesprekken met jongeren en experts naar voren kwamen.

JONGEREN VRAGEN PLEKKEN OM...

...TE ONTMOETEN

Jongeren vragen een plek in de buurt om af te kunnen spreken: een plek, waar ze na school en vlak voor of na het eten en in het weekend kunnen zijn en elkaar kunnen ontmoeten. Jongeren zien meerdere ruimtes (of plekken) voor zich, voor verschillende groepen jongeren. Het moet laagdrempelig en niet te netjes zijn. Maak het een plek 'van en voor jongeren'. Een ruimte voor meiden, een plek om je huiswerk te maken, een gameruimte, een plek voor jongeren om te chillen. Op deze plek moet je van alles kunnen doen; van een potje tafelvoetbal tot een film kijken, muziek maken tot chillen op de bank. Een Playstation, een drukplaat voor shirts, een kleine muziekstudio en spelletjes kunnen het nog aantrekkelijker maken voor jongeren om te komen. Een jointje of biertje moet ook kunnen volgens jongeren, al zeggen ze er ook bij het goed

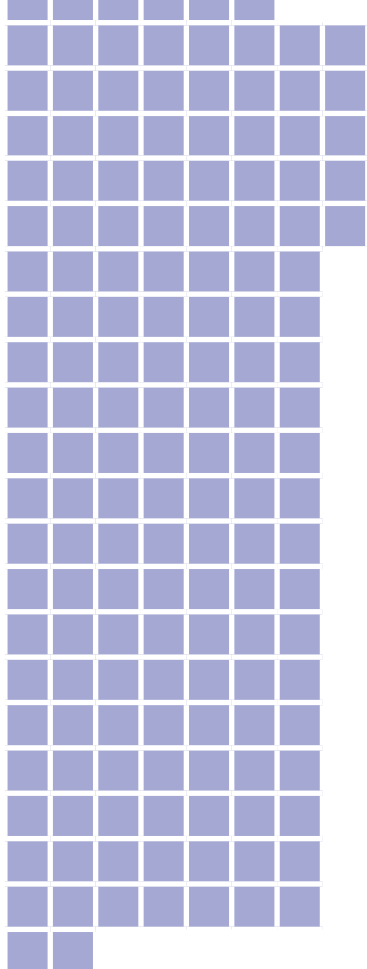
te snappen als daar regels aan zitten en dit alleen buiten kan. Het zou volgens jongeren mooi zijn als een dergelijke plek een soort 'jongerenhuis' wordt. Hierbij denken ze aan een plek waar jongeren altijd kunnen zijn en ze welkom zijn. Jongeren moeten ook kunnen meedenken over de inrichting en het beheer van de ruimte. Niet alle jongeren zouden gebruik maken van een jongerenplek. Deze plek is met name aansprekend voor jongeren die thuis niet makkelijk afspreken of jeugd die een plek zoekt om elkaar te ontmoeten.

...TE BEWEGEN

Jongeren zeggen graag buiten meer te willen sporten. Ze zien een sportpark of sportplek voor zich waar zij, maar ook andere mensen gebruik van kunnen maken. Er moeten uitdagende sporttoestellen staan die passen bij sporten als crossfit, bootcamp en outdoor fitness. Het hoeft niet één grote plek te zijn, maar het mogen ook meerdere kleinere plekken worden. Jongeren maken gebruik van de sportplekken om aan hun conditie te werken en krachttraining te kunnen doen. Niet alle jongeren zullen hier komen sporten. Veel jongeren sporten op een vereniging of in de sportschool. Vooral voor jongeren die minder of helemaal niet sporten zijn deze plekken aantrekkelijk. Je kunt gratis sporten én tegelijk buiten afspreken met vrienden. Een paar keer kwam in de gesprekken ook het idee ter sprake om vanuit de gemeente yoga (in de openlucht) voor jongeren (gratis) aan te bieden.

...TE HANGEN

Jongeren in Baarn willen buiten plekken waar ze gewoon (ongestoord) kunnen chillen. Er zijn op dit moment plekken voor jongeren aangemerkt. Jongeren zeggen deze echter niet allemaal te kennen.

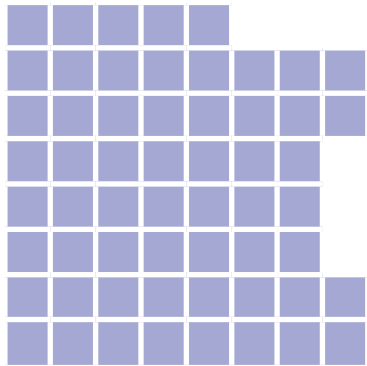

Op sommige plekken word je volgens jongeren ook snel weggestuurd door buurtbewoners of de wijkagent. Jongeren zeggen dat ze soms niet goed weten waar zij terecht kunnen. De plekken mogen best wat meer uit het centrum zijn. Hoe ver het echter weg is van de ‘bewoonde wereld’ hoe minder jongeren er zeggen te komen. Jongeren hebben het idee dat hier dan meer drank en (soft)drugs gebruikt wordt. Een deel van de jongeren zegt om deze reden dan juist niet hier af te spreken. Het zou goed zijn verschillende plekken te hebben die herkenbaar zijn voor jongeren. Een overkapping, wifi en bankjes maken het aangenamer om te komen. Prullenbakken maken het makkelijker om schoon te houden. Ook regels horen erbij: na 22:00 uur geen geluid meer? Prima, zeggen jongeren, als het maar duidelijk is. Dan kunnen wijkagenten je er ook op aanspreken, geven ze aan. Ze adviseren om de plekken goed bekend te maken bij jongeren. Een herkenbare uitstraling helpt, maar promotie doet ook veel om jongeren te bereiken. Een app waar de plekken vindbaar zijn, een kaart met de plekken die je uitdeelt op scholen (gemaakt door jongeren!) of ze aangeven op Google Maps zijn ideeën die jongeren daar zelf bij hebben.

JONGEREN ADVISEREN OOK...

...EEN UITBREIDING VAN DE SKATEBAAN

Als je het jongeren vraagt is de skatebaan aan uitbreiding toe. Met name de jongere kinderen die we spraken komen hier graag, maar zij zeggen dat de baan oud en te klein is. Daardoor ontstaan er sneller ongelukken en is er te weinig uitdaging voor de skaters. Jongeren helpen graag de skatebaan zo ideaal mogelijk te maken. Vorig jaar hebben twee jongeren uit Baarn al hun ideeën al voorgelegd aan

de gemeente. Jongeren die we spraken, zeggen ook graag mee te denken in het ontwerp van de skatebaan.

...ACTIVITEITEN EN EVENEMENTEN TE ORGANISEREN

Jongeren adviseren evenementen en activiteiten te organiseren voor de jeugd. Dit moet gratis zijn en de sfeer moet leuk en ongedwongen zijn. Ze denken aan een festival, frisfeest, voetbaltoernooi, stormbaan in het park, colorryn, food festival, bandjesavond, maar ook ideeën als een stads- of dorpsstrand komen in de gesprekken voorbij. Jongeren zeggen het logisch en leuk te vinden om ook mee te doen en taken te verdelen. Tegen betaling, gratis drankjes of door hen eigenaarschap te geven over het resultaat, kun je hen motiveren. Een bardienst draaien voor een handvol muntjes voelt als een taak. Betrokken worden bij de financiering en echte beslissingen nemen, zorgt echt voor verantwoordelijkheidsgevoel. Jongeren denken ook aan het starten van een soort feestcommissie of jongerenteam die de activiteiten en evenementen kunnen organiseren. Met budget en begeleiding vanuit de gemeente of het jongerenwerk moet er veel mogelijk zijn, denken jongeren.

“Mij lijkt een gametoernooi wel gaaf. Of een actie waarmee je met kinderen zoveel mogelijk afval van de straat haalt.”

....EEN BIOSCOOP TE MAKEN

Er is in Baarn geen bioscoop, maar er is hier wel behoefte aan. Volgens de jeugd zal het Baarn aantrekkelijker maken. Het is iets dat ze hier missen. Jongeren snappen dat een grote bioscoop wellicht niet

(snel) te realiseren is. Zodra het mag van je ouders, vinden jongeren het in principe geen probleem om naar de bioscoop in Hilversum, Amersfoort of Utrecht te gaan. Tot die tijd is dat geen optie en zou een bioscoop in Baarn erg leuk zijn. Een alternatief voor een grote bioscoop kan volgens jongeren ook een buitenbioscoop of drive-in bioscoop zijn. Deze activiteiten zijn meer 'pop-up' en kun je een aantal keer per jaar plannen. Vraag jongeren via sociale media om te stemmen op de film die je wilt zien en zorg voor popcorn, adviseren jongeren. Ook wordt Theater de Speeldoos genoemd als plek waar jongeren denken dat een pop-up bioscoop te organiseren is, bijvoorbeeld in de winter als de buitenlucht minder aantrekkelijk is.

...TE ZORGEN VOOR GROEN

Jongeren houden van groen en parken om af te spreken. Ze hopen dat de gemeente wat betreft het groen vooral zo mooi blijft als dat het nu is. Parken en grasveldjes zijn fijn om af te spreken of te picknicken, vertellen jongeren. Jongeren hebben ook ideeën om de gemeente mooi groen te houden. Plant één boom voor iedere nieuwe inwoner, stelt een van de jongeren bijvoorbeeld voor.

...HEN TE BETREKKEN BIJ HET VERVOLG

Hoe haal je ook na dit onderzoek ideeën bij jongeren op? De sleutel tot het betrekken van jongeren, is dat je vormen van participatie kiest die jou én jongeren goed passen. En goed nieuws: er valt genoeg te kiezen! We vroegen jongeren in dit onderzoek om met ons mee te denken over manieren om jongeren na dit onderzoek te kunnen betrekken. We hebben uit alle ideeën een top 3 gemaakt van ideeën die goed kunnen werken.

1: IN PROJECTWEEKEN

Organiseer projecten in samenwerking met scholen en vraag leerlingen mee te denken over je vragen. Het is een kans om hen meer kennis te laten maken met de gemeente en direct ideeën op te halen. Stel bijvoorbeeld een jaarlijks budget beschikbaar voor een challenge als ‘het beste idee voor Baarn’ of vraag jongeren om op onderzoek uit te gaan in hun buurt, bijvoorbeeld naar de verkeersveiligheid, afval op straat of om meningen van buurtgenoten op te halen.

2: IDEEËNBUS

Overweeg een ideeënbus te plaatsen op een plek waar jongeren veel komen. Dit nodigt jongeren uit om (anoniem) hun mening te geven wanneer het hen uitkomt. Een ideeënnactie nodigt uit tot het geven van je idee. Zo dachten jongeren bijvoorbeeld aan het verzamelen van ideeën voor leukere buitenruimtes of sportmogelijkheden. De ideeënbus hoeft niet op één plek te blijven staan, maar kan ook verplaatst worden. Maak er een tour van en zet de bus bijvoorbeeld eens op de scholen neer.

3: VERKIEZINGEN VOOR JONGEREN

Organiseer verkiezingen op het gemeentehuis of op de scholen. Laat jongeren daar stemmen over je vragen. Jongeren kunnen hun stem uitbrengen via stembiljetten of online stemkastjes. Je kunt jongeren oproepen te stemmen op plannen voor jongeren, maar ook voor bijvoorbeeld de inrichting van het nieuwe winkelcentrum. Het kan daarnaast een goede manier zijn om jongeren enthousiast te maken voor politiek. Een mooi voorproefje voor als jongeren zelf echt naar de stembus mogen.

Als het aan jongeren ligt zijn er genoeg ideeën om aan te passen of te behouden in Baarn. Een snellere skatebaan, een verlichte bosweg, een leuke koffiekiosk of bankjes om te chillen in het park. Het kan het leven nét wat leuker, aantrekkelijker of veiliger maken in Baarn. Niet alles hoeft daarbij gelijk radicaal anders. Er gaat ook al veel goed en in het algemeen zijn jongeren positief over hun leven in Baarn. De sleutel bij het doorzetten van de voornemens en de ideeën van jongeren, is om het samen met jongeren te doen. Betrek jongeren bij de voorgenomen plannen en het beleid. In het volgende deel geven we tips hoe je dat aan kunt pakken.

5.
De tips

Dit onderzoek haalde verhalen en tips bij jongeren op. Hoe kun je hier nu mee verder gaan en ook jongeren bij je volgende stappen betrekken? Is de samenwerking met jongeren voor de gemeente Baarn een open deur of zou je de deur voor jongeren meer open moeten zetten? Het luisteren naar ideeën, oplossingen en frustraties van jongeren is in dit onderzoek belangrijk geweest. En dat blijft zo als je JA zegt tegen jongerenparticipatie. Alleen door jongeren te blijven betrekken, kun je met hen samen blijven werken en beter aansluiten bij wat zij vinden, willen en nodig hebben. Zo werk je niet alleen aan beleid en voorzieningen voor, maar ook mét jongeren. In dit onderzoek gaven jongeren tips om hen te blijven betrekken. We hebben 10 tips op een rij gezet.

1.

ZIE JONGEREN ALS EXPERTS

Jongeren zijn experts van het jongerenperspectief. Zij zijn de enige die écht door de ogen van jongeren kunnen kijken. Zie jongeren als experts en benader hen ook zo. Je hebt hen nodig en dat mag je hen laten voelen. Wie kan je dan ook beter vragen wat er speelt en leeft, dan jongeren zelf? Door jongeren als experts te benaderen, laat je zien dat je hen serieus neemt. Laat weten dat jongeren voor jou van toegevoegde waarde zijn. Dat motiveert enorm en creëert betrokkenheid om met je samen te werken.

2.

CREËER EEN NETWERK

Om met jongeren samen te werken heb je jongeren nodig. Netwerken van jongeren helpen om hen te vinden. Verken bij het doorpakken in je aanpak welke netwerken er momenteel zijn. Denk dan aan het netwerk van het jongerenwerk, de jongeren die naar het Jeugdthunk komen, sportverenigingen, de leerlingenraden op de scholen, maar ook netwerken van jongeren die elkaar op straat ontmoeten. Gebruik bestaande netwerken om in contact te komen met jongeren als je hen bij je plannen wilt betrekken. Neem als gemeente ook initiatief om de experts die met jongeren werken te verbinden.

Zo stimuleer je ook hen om gebruik te maken van elkaars jongeren-netwerk, ook buiten vragen van de gemeente om.

3.

PERSOONLIJK CONTACT

Wie jongeren echt wilt betrekken, zet vol in op persoonlijk contact. Neem de tijd om naar jongeren te luisteren. Zorg dat je jongeren laat weten waarom je hen vraagt en betreft bij je plannen. Vertel ook wie je bent en wat je rol is bij de gemeente. Zorg bij voorkeur voor een vast contactpersoon vanuit de gemeente voor jongeren die voor hen goed te bereiken is. Een vragenlijst ondertekend door de burgemeester, een jongerenteam speciaal voor de gemeente of de tijd nemen voor een goed gesprek met jongeren op straat over hoe het met hen gaat, kan veel opleveren.

4.

OP PROJECTBASIS

Het merendeel van de jongeren werkt graag met je samen, maar zit het liefst niet lang ergens aan vast. Bekijk of je jongeren daarom op projectbasis kunt betrekken. Je kunt jongeren best betrekken bij projecten en vragen, maar ze moeten tussendoor de vrijheid hebben en voelen om af te haken. Deze voorwaarde heeft vaak vooral te maken met hun drukke leven en zegt niet altijd dat ze niet betrokken (willen) zijn.

5.

ZORG VOOR TERUGKOPPELING

Jongeren zijn resultaatgericht. Ze zijn een stuk makkelijker te motiveren voor iets waar zij resultaat van zien. Dit resultaat hoeft niet altijd direct en groots te zijn, maar ze willen wel zien waar ze het voor doen. Deel ook kleinere stappen die je zet in je beleid en plannen en zorg altijd voor een terugkoppeling als je met jongeren samenwerkt. Houd jongeren op de hoogte, laat weten wanneer je gebruik maakt van hun input en wanneer niet en deel wat het resultaat

is. Een terugkoppeling hoeft niet altijd groots en omvangrijk te zijn. Sterker nog: liever niet, als het aan jongeren ligt. Wees nieuwsgierig naar de ideeën en koppel terug wat je ervan vond.

6.

ZORG VOOR EEN BELONING

Jongeren knappen echt niet meteen af als ze niks terugkrijgen als zij een keer hun mening geven. Ze gaan er echter wel vanuit dat dit anders wordt als ze meer kostbare tijd in de samenwerking steken. Het moet vooral in verhouding zijn. Op het oog doen jongeren iets voor jou, en niet voor zichzelf. Zorg daarom voor een beloning voor jongeren in ruil voor hun tijd. Hoe je dat doet kun je samen met jongeren bepalen. Je gooit snel hoge ogen als je het persoonlijk maakt. Een bedankkaartje, cadeaubon, pizza's of een lunch tijdens een sessie zijn volgens jongeren goede ideeën.

7.

GEBRUIK GEEN JONGERENTAAL

Wie jongeren wil bereiken moet zich niet laten verleiden om de taal van jongeren te spreken. Jongerentaal is het terrein van jongeren. Die moet je proberen te begrijpen, niet per se willen spreken. Veel jongeren nemen je niet lang serieus als ze in jongerentaal worden aangesproken. Blijf vooral

Tip: Zorg dat jongeren je niet kunnen verwijten dat je niks doet met ideeën die zij je geven. Een groep jongeren vertelde in dit onderzoek dat zij de gemeente de tip hadden gegeven meer prullenbakken te plaatsen in de Pekingtuin. Ze hebben hier naar eigen zeggen nooit meer iets over gehoord. 'Hoe serieus neem je ons dan', vroeg een van de jongeren zich af toen we hem ernaar vroegen.

jezelf en trek daarmee de aandacht. Let op ambtelijke taal in je communicatie. Dit komt vaak niet binnen bij jongeren. Jongerentaal is dan een no go, maar taal doet er wel toe. Check daarom regelmatig bij jongeren hoe je verhaal overkomt.

8.

HOUD DE FUNFACTOR HOOG

Zorg dat meedoen en meedenken voor jongeren leuk is. Bedenk vooraf goed waarom jongeren voor jouw activiteit moeten kiezen en niet voor iets anders wat zij kunnen doen. Maak het aantrekkelijk om tijd voor jou vrij te maken. Ga voor informeel contact en kijk of je activiteiten kunt organiseren waarbij jongeren met andere jongeren dingen doen. Vrienden zijn voor de jongeren die we spraken ontzettend belangrijk. Daar kun je gebruik van maken. Vergeet ook niet om successen te vieren. En probeer van je vragen eens een challenge voor jongeren te maken of er een wedstrijdelement aan te hangen. Zo vergroot je de kans dat jongeren meedoen én erover praten in hun omgeving.

Tip: Jongerenparticipatie klinkt voor jongeren bijvoorbeeld een stuk minder herkenbaar dan 'jouw mening telt'. Let goed op welke woorden je gebruikt in de communicatie over jongerenparticipatie. Ook de afzender maakt verschil. Hoe dichterbij hij of zij bij jongeren staat, hoe groter het bereik van je boodschap is.

Tip: Geef jongeren in een project een budget om bijvoorbeeld een activiteit te organiseren in de gemeente. Voor én door jongeren. Waar geven jongeren het geld aan uit als ze het voor het zeggen hebben?

9.

HOE CONCRETER, HOE BETER

Jongeren denken graag mee bij allerlei thema's zoals uitgaan, wonen, verkeer, activiteiten, evenementen en zo nog meer. Het moet hen alleen wel gevraagd worden. Maak dat wat je wilt weten zo concreet mogelijk. Wat wil je echt van jongeren weten? Veel jongeren hebben op dit moment vaak het idee dat de gemeente niet open staat voor hun ideeën. De gemeente is ver van hun bed en niet iets waar zij in het dagelijks leven mee bezig zijn. Jongeren denken tegelijk wel graag mee. Als het maar zin heeft en de vraag concreet is.

10.

GA NAAR JONGEREN TOE

Wil je jongeren betrekken? Ga dan naar jongeren toe. Houd straatinterviews, bezoek scholen en ga daar naartoe waar jongeren zijn. Kies een tijdstip dat jongeren uitkomt, bijvoorbeeld na schooltijd of 's avonds. Jongeren zijn overal te vinden: van de straat tot op de sportvelden, in de kerk of moskee, de skatebaan, het Jeugdhonk of in het park. Door jongeren op te zoeken laat je zien dat je hen belangrijk vindt. Daarmee komen zij vanzelf in actie en lok je draagvlak om vaker mee te doen onder jongeren vanzelf uit.

TOT SLOT

Dit onderzoek gaf de kans om de gemeente Baarn en natuurlijk met name de jongeren die daar opgroeien beter te leren kennen. We hebben in dit onderzoek verhalen bij jongeren en experts in Baarn opgehaald. We vroegen hen om inzichten en tips waar de gemeente Baarn haar voordeel mee kan doen.

We ontdekten samen met jongeren en experts wat er is en ook wat er anders kan. We zagen dat het goed is soms niet te weten hoe iets is of werkt. Om dit wel te weten, moet je namelijk nieuwsgierig zijn, vragen stellen en echt luisteren. De verhalen van jongeren die meededen aan dit onderzoek, staan symbool voor verhalen die nog op te halen zijn. Nodig jongeren uit hun ideeën, oplossingen, meningen en frustraties te delen en wees nieuwsgierig naar hoe het precies zit en hoe zij de gemeente waarin zij opgroeien waarderen.

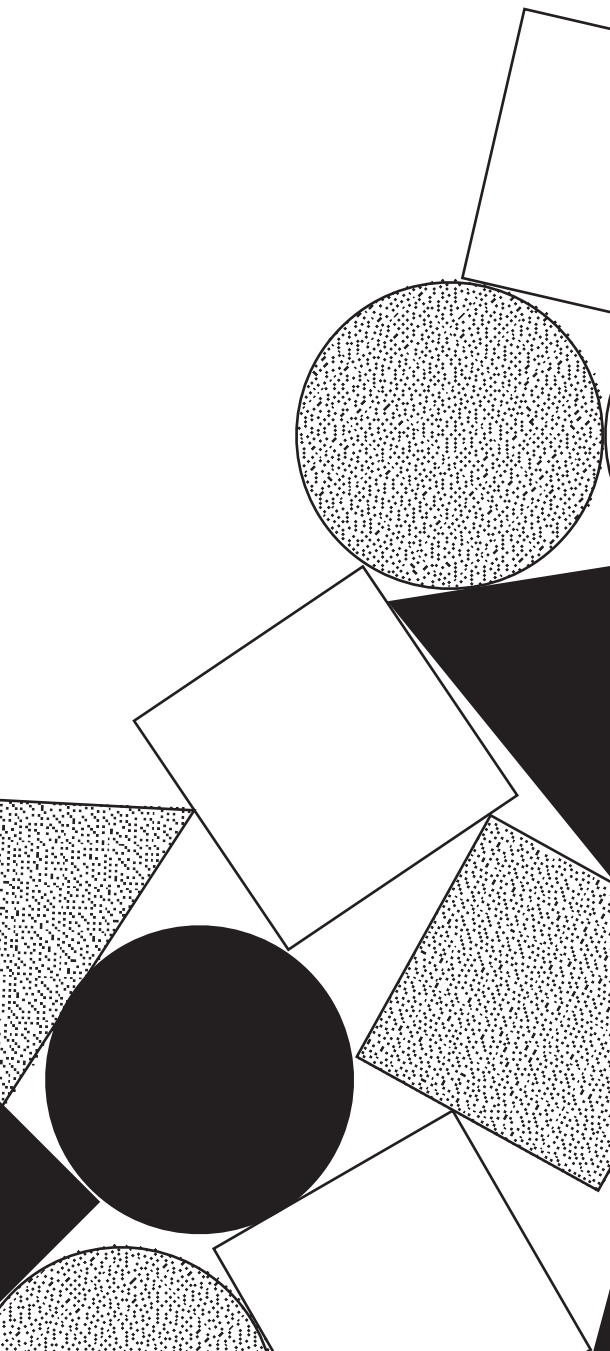
Om jongeren te begrijpen moet je af en toe in hun schoenen gaan staan en er in rondlopen. Ook al is het maar eventjes. Dat is precies waar ik iedereen die voor en met jongeren werkt in de gemeente Baarn toe uit wil dagen. Ga het gesprek aan én betrek jongeren bij de vervolgstappen en doorontwikkeling van je plannen en beleid.

Deze uitnodiging deden jongeren in dit onderzoek ook: 'laat ons meedenken met wat er nu gaat gebeuren'. En alleen al daarom kun je bijna niet anders dan aan dit onderzoek een vervolg geven. Dan komt het voornemen om meer met jongeren samen te werken nog meer in een stroomversnelling.

“Je hoeft het me maar te vragen!”

Dank aan alle experts en jongeren die in dit onderzoek hun verhaal deelden én speciaal aan de jongeren die als onderzoekers met ons samenwerkten! Zonder jullie was dit niet gelukt.

Marjolein de Jong
Young Inspiration

Auteur: Marjolein de Jong
Ontwerp: Juliet Campfens

Met dank aan jongerenonderzoekers: Lars, Michel, Lauren, July en Jelmer

© Young Inspiration

Young Inspiration heeft expertise in jongerenparticipatie. Vanuit de bedoeling werken we aan een kijk op en aanpak van jongerenparticipatie die werkt én betekenisvol is.

